

umb

UNIVERZITA
MATEJA BELA

V BANSKEJ BYSTRICI

Ľubomír Pintér
Michal Mešťan

KOLEKTÍVNE INVESTOVANIE

2020

 BELIANUM

OBSAH

OBSAH	3
ZOZNAM OBRÁZKOV	5
ZOZNAM TABULIEK.....	7
ZOZNAM SKRATIEK	8
PREDHOVOR AUTOROV	9
1.HISTÓRIA A VÝVOJ KOLEKTÍVNEHO INVESTOVANIA VO SVETE A V SLOVENSKEJ REPUBLIKE.....	11
1.1. Legislatívna úprava a charakteristika kolektívneho investovania	16
2.ZÁKLADNÉ POJMY INVESTOVANIA A KOLEKTÍVNEHO INVESTOVANIA.....	19
2.1.Magický trojuholník investovania a investičný horizont	19
2.1.1. Výnos	20
2.1.2. Riziko	20
2.1.3. Likvidita	22
2.1.4. Investičný horizont v investovaní	23
2.2.Pojmy a subjekty kolektívneho investovania	24
2.2.1. Podielnik.....	29
2.2.2. Slovenská Asociácia správcovských spoločností...	30
2.2.3. Depozitár	31
3.PODIELOVÉ FONDY A ICH ŠPECIFIKÁ	33
3.1.Typy podielových fondov.....	35
3.1.1. Fondy peňažného trhu	35
3.1.2. Dlhopisové fondy	36
3.1.3. Akciové fondy	38
3.1.4. Zmiešané fondy	40
3.1.5. Fondy fondov	42
3.2.Špecifické typy fondov	43

3.3. Základné dokumenty podielových fondov	45
3.4. Investičné stratégie pri správe podielových fondov	50
3.5. Výhody a nevýhody kolektívneho investovania.....	55
3.6. Štruktúra a vývoj majetku v otvorených podielových fondoch v Slovenskej republike	58
4. CHARAKTERISTIKY EXCHANGE TRADED FUND	63
5. STAROBNÉ DÔCHODKOVÉ SPORENIE	
A DOPLNKOVÉ DÔCHODKOVÉ SPORENIE.....	69
5.1. Dôchodkový systém na Slovensku	69
5.2. Systém starobného dôchodkového sporenia.....	72
5.2.1. Príspevky na SDS	73
5.2.2. Dôchodková správcovská spoločnosť	74
5.2.3. Dôchodkové fondy	77
5.2.4. Poplatky	83
5.2.5. Investovanie majetku v dôchodkových fondoch....	86
5.2.6. Výplata dôchodkov zo systému starobného dôchodkového sporenia	92
5.2.7. Online prístup k osobnému dôchodkovému účtu...	94
5.3. Doplnkové dôchodkové sporenie	99
5.3.1. Príspevky na doplnkové dôchodkové sporenie	99
5.3.2. Doplnková dôchodková spoločnosť	100
5.3.3. Doplnkové dôchodkové fondy	103
5.3.4. Poplatky	108
5.3.5. Investovanie majetku v doplnkových dôchodkových fondoch	110
5.3.6. Dávky vyplácané z doplnkového dôchodkového sporenia	114
5.3.7. Výkaz dôchodkových dávok	118
ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	120

ZOZNAM OBRÁZKOV

Obrázok 1	Vývoj NAV F&C Investment Trust plc od roku 2009.....	12
Obrázok 2	Magický trojuholník investovania.....	19
Obrázok 3	Typ investora a odporúčané podielové fondy podľa vzťahu k riziku-výnosu	23
Obrázok 4	Základné dokumenty akciového podielového fondu Russia	47
Obrázok 5	TOP10 pozícií v akciovom fonde KBC Fund Belgium.....	49
Obrázok 6	Ukazovateľ SRRI (peňažný podielový fond)	50
Obrázok 7	Základné typy investičných stratégií.....	51
Obrázok 8	Štruktúra majetku OPF v roku 2018.....	60
Obrázok 9	Vývoj hodnoty čistých aktív v OPF v SR v rokoch 2009 až 2018	61
Obrázok 10	Celkový majetok v domácich a zahraničných OPF.....	62
Obrázok 11	Zadávanie obchodného pokynu investora	64
Obrázok 12	Ponuka ETF v prípade pravidelného mesačného sporenia k 13.1.2020.....	67
Obrázok 13	Trhový podiel dôchodkových správcovských spoločností	76
Obrázok 14	Výkonnosť dôchodkových fondov v II. pilieri v období od marca 2005 (v prípade indexových negarantovaných dôchodkových fondov od apríla 2012) do januára 2020.....	82
Obrázok 15	Trhový podiel dôchodkových fondov v II. pilieri...	83
Obrázok 16	Vzor mesačnej správy akciového negarantovaného dôchodkového fondu.....	91
Obrázok 17	Stavu účtu v ODÚ	95
Obrázok 18	Prehľadný sumár o dôchodkových fondoch.....	96
Obrázok 19	Povinné a mimoriadne výpisy	97

Obrázok 20	Vzor výpisu sporiteľa	98
Obrázok 21	Trhový podiel doplnkových dôchodkových spoločností	103
Obrázok 22	Výkonnosť doplnkových dôchodkových fondov v III. pilieri od ich vzniku do januára 2020	107
Obrázok 23	Vývoj objemu majetku spravovaného v doplnkových dôchodkových fondoch v III. pilieri.....	108
Obrázok 24	Kľúčové informácie príspevkového DDF Comfort Life 2050 DDS Tatrabanky za December 2019	112
Obrázok 25	Mesačná správa príspevkového DDF Comfort Life 2050 DDS Tatrabanky za December 2019	113
Obrázok 26	Výpis dôchodkových dávok účastníka v III. pilieri v DDS Tatrabanky z januára 2019....	119

ZOZNAM TABULIEK

Tabuľka 1	Vývoj čistej hodnoty majetku subjektov kolektívneho investovania v mld.SKK	15
Tabuľka 2	Prehľad ratingového hodnotenia dlhopisov agentúr Moody 's a S&P	37
Tabuľka 3	Aké informácie by mali fondy zverejňovať v Infoliste	48
Tabuľka 4	Stupnica rizikovosti fondov	49
Tabuľka 5	Základné typy investorov	54
Tabuľka 6	Porovnanie správcoských spoločností za rok 2018..	59
Tabuľka 7	Čistý zisk a vlastný kapitál správcoských spoločností za rok 2018.....	60
Tabuľka 8	Zoznam DSS, ich webových stránok, objem spravovaného majetku a trhový podiel k 31.12.2019.....	75
Tabuľka 9	Kategorizácia dôchodkových fondov v II. pilieri, ich počty, objem spravovaného majetku a trhový podiel k 31.12.2019.....	78
Tabuľka 10	Zoznam dôchodkový fondov jednotlivých DSS s dátumom vzniku a objemom spravovaného majetku k 31.12.2019.....	79
Tabuľka 11	Poplatky v II. pilieri (v minulosti a dnes) k 31.12.2019.....	85
Tabuľka 12	Zoznam DDS, ich webových stránok, objem spravovaného majetku a trhový podiel k 31.12.2019.....	102
Tabuľka 13	Kategorizácia dôchodkových fondov v III. pilieri, ich počty, objem spravovaného majetku a trhový podiel k 31.12.2019.....	105
Tabuľka 14	Zoznam dôchodkových fondov jednotlivých DDS podľa typu, kategórie a objemu spravovaného majetku k 31.12.2019.....	105

ZOZNAM SKRATIEK

AHDDJ - Aktuálna hodnota doplnkovej dôchodkovej jednotky
AHDJ - Aktuálna hodnota dôchodkovej jednotky
AIFMD - Smernica o správcoch alternatívnych investičných fondov
DDF - Doplnkové dôchodkové fondy
DDJ - doplnková dôchodková jednotka
DDS - Doplnkové dôchodkové sporenie
DJ - Dôchodková jednotka
DSS - Dôchodková správcovská spoločnosť
EFAMA - Európska asociácia fondov a správcovských spoločností
ETF - Burzovo obchodovateľné otvorené fondy
IF - Investičný fond
IIFA - Medzinárodná asociácia investičných fondov
IORP II – Smernica o činnostiach inštitúcií zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia
KIID - Kľúčové informácie pre investorov
MiFID - Európska smernica pre oblasť trhov s finančnými nástrojmi a ochrany spotrebiteľa
MPSVaR SR - Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
NAV - Čistá hodnota majetku fondu
NBS – Národná banka Slovenska
ODÚ - Osobný dôchodkový účet
OPF - Otvorený podielový fond
PF - Podielový fond
SASS - Slovenská asociácia správcovských spoločností
SDS - Starobné dôchodkové sporenie
SICAV - Investičný fond s premenlivým základným imaním
SRRI - Riziková kategória fondu
SS - Správcovská spoločnosť
UCITS - Smernica o koordinácii zákonov kolektívneho investovania

PREDHOVOR AUTOROV

Vývoj kolektívneho investovania v celosvetovom meradle siaha do starého Ríma vo svojej špecifickej podobe. V každej krajine bol proces vzniku a formovania fondového biznisu až do súčasnej podoby podmienený politickými udalosťami, vývojom legislatívy ako aj ekonomickým prostredím. Slovenský trh kolektívneho investovania od svojho začiatku sprevádzali rôzne udalosti, ktoré formovali nielen trh, ale aj samotného investora. Netransparentná privatizácia ako aj nekalá činnosť nebankových subjektov v minulosti, prehĺbili neistotu a nedôveru v investovanie ako také. Dané udalosti mohli mať za následok určitú averziu voči riziku a status konzervatívneho investora, ktorým sa slovenský investor vo všeobecnosti vyznačuje.

V súčasnosti je v Slovenskej republike relatívne veľký počet občanov, ktorí disponujú voľnými finančnými prostriedkami a majú ich v prevažnej miere alokované na bežných účtoch v bankách. Predmetným konaním vystavujú svoje finančné prostriedky negatívnym vplyvom inflácie. Svoje finančné prostriedky neinvestujú z viacerých dôvodov, najmä však preto, lebo nemajú potrebné znalosti alebo čas na aktívne investovanie. A práve z uvedeného aspektu sme sa rozhodli napísať skriptá, v ktorých sa primárne zameriame na problematiku kolektívneho investovania ako alternatívneho spôsobu zhodnocovania voľných finančných prostriedkov rôznych subjektov.

Súčasťou skrípt je aj kapitola venovaná systému starobného dôchodkového sporenia a doplnkového dôchodkového sporenia, ktoré dotvárajú viac pilierový dôchodkový systém na Slovensku. Princíp fungovania kapitalizačných pilierov, prostredníctvom ktorých môžu jednotlivci na Slovensku budovať vlastné úspory prostredníctvom kapitálových trhov, je založený na princípoch kolektívneho investovania, ktorému sú venované skriptá.

Autori veria, že obsah skrípt zaujme študentov vysokoškolského štúdia zamerania Financie, bankovníctvo a investovanie a bude im nápomocný aj v prípade vzniku problémových situácií. To

neznaMENÁ, že uvedené informácie nemôžu byť predmetom pozornosti študentov aj iných študijných odborov, nakoľko kto neinvestuje, nezarobí.

Ľubomír Pintér a Michal Mešťan, február 2020.